

POSTANOWIENIE

Dnia 27 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa T. S.
przeciwko Bank (...) S.A. w W.
o unieważnienie umowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 27 października 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt I ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

2) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Apelacyjny oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Okręgowego w K. z dnia 24 marca 2015 r., którym zostało oddalone jego powództwo o stwierdzenie nieważności umowy kredytu mieszkaniowego zawartej przez niego z pozwanym w dniu 6 września 2007 r.

Powód w skardze kasacyjnej powołał obie podstawy przewidziane w art. 398³ § 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazał przyczyny objęte art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. Występowanie istotnego zagadnienia prawnego połączył z koniecznością zajęcia stanowiska w przedmiocie tego, czy zmiana regulacji prawnych dotycząca udzielania przez bank kredytów indeksowanych do walut obcych, w tym obowiązku szczegółowego informowania kredytobiorców o zakresie możliwego ryzyka walutowego miała wpływ na sytuację

prawną powoda, a konkretnie nieważność zawartej przez strony umowy (art. 58 § 2 k.c.), przy uwzględnieniu przyczyn wprowadzenia zmian. Ponadto wyjaśnienia wymaga, czy Sąd Apelacyjny prawidłowo ocenił oświadczenie powoda o uchyleniu się od skutków złożenia jego oświadczenia wobec banku pod wpływem błędu. Intencją powoda było odniesienie oświadczenia do zakresu ryzyka walutowego, a nie uprawnienia banku do zajęcia innych składników majątkowych powoda niż kupiony lokal. Na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wskazują naruszenia powołanych w podstawach skargi przepisów, które kształtowały lub współkształtowały treść zaskarżonego wyroku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być osiągnięty tylko przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wskazanie przyczyny objętej art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. nakłada na skarżącego obowiązek przedstawienia istotnego zagadnienia prawnego, z powołaniem konkretnych przepisów prawa, wykazaniem, że jest ono nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie sądowym, a wyjaśnienie go ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy, ale także innych, podobnych spraw. Do Sądu Najwyższego należy ocena, czy twierdzenie skarżącego obejmuje takie

właśnie zagadnienie i czy jest ono na tyle istotne, że skarga wymaga rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, niepubl.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, niepubl.; z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OSNP 2006, nr 15-16, poz. 243; niepubl.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, niepubl.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepubl.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, niepubl., z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 325/11, niepubl.).

Sformułowane przez skarżącego wątpliwości nie odpowiadają założeniom przyjętym w orzecznictwie Sądu Najwyższego dla rozumienia przesłanki istotnego zagadnienia prawnego. Wyartykułowane we wniosku skarżącego wątpliwości nie stanowią nowego i istotnego zagadnienia prawnego, zmierzają w istocie do uzyskania odpowiedzi, czy kwestionowane orzeczenie jest prawidłowe. Zastrzeżenia skarżącego, osadzone w realiach tej sprawy, wskazują na problemy związane z procesem stosowania prawa, które stale towarzyszą temu procesowi decyzyjnemu. Pomijają kwestie dotyczące tego, że zmiana przepisów reguluje także wpływ nowych uregulowań na istniejące stosunki prawne oraz charakteru nieważności czynności prawnych. Wykładnia oświadczeń woli i wad tych oświadczeń były przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego, które określiły sposób jej przeprowadzenia. Nie było podstaw do przyjęcia, że poruszona w skardze problematyka powinna być oceniona jako nierozwiązana dotychczas w orzecznictwie, które nie zostało przywołane we wniosku skarżącego.

Ugruntowane zostało w orzecznictwie jednolite zapatrywanie przyjmujące, że dla wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymagane jest podanie przez skarżącego, drogą odrębnego wyводу, że bez wątpliwości doszło do uchybień i naruszeń przepisów prawa materialnego lub procesowego, gdy jest pewne, że miały one wpływ na treść orzeczenia albo jeśli podniesione zarzuty oczywiście uzasadniają skargę. Spełniające te wymogi naruszenie przepisów prawa powinno mieć postać kwalifikowaną, dostrzegalną bez potrzeby wnikliwej analizy prawnej i zagłębiania się w szczegóły sprawy. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2003 r., V CZ

187/02, OSNC z 2004 r., nr 3, poz. 49; z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP z 2004 r. nr 6, poz. 100; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, niepubl.; 22 marca 2012 r., I PK 196/11 niepubl.; z dnia 7 września 2012 r., V CSK 529/11, niepubl.; z dnia 18 września 2012 r., II CSK 179/12, niepubl.). Na takie rozumienie powołanej przesłanki nie wskazuje wniosek skarżącego. Jego analiza na tle podstaw skargi kasacyjnej oraz motywów zaskarżonego wyroku, nie usprawiedliwia oceny, iż kwestionowane orzeczenie stanowi konsekwencję jaskrawych błędów w zakresie wykładni prawa, które wpłynęły jego treść.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie doszło do nieważności postępowania, której przyczyny Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia, stosownie do art. 398¹³ § 1 k.p.c. Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z zasady przewidzianej w art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c., na której zastosowanie wskazuje sytuacja majątkowa skarżącego i znaczenie dla niego wyniku wszczętego postępowania.

r. g.